

לעילוי נשמת

מרת אלישבע ע"ה בת יבלחט"א יעקב אליהו ושרה הורביץ

הבחור שמואל אלעזר ז"ל בן יבלחט"א נתן ואביבה הורביץ

כשמינו את רבי ישמעאל בנו של רבי יוסי לתפוס גנבים, התרצה לכך, [כדעת רבי אלעזר ברבי שמעון], אולם אליהו הוכיחו, שלא ימסור את עם ה' להריגה, [כדעת רבי יהושע בן קרחה], ואמר לו שיברח ללודקיא.

רבי ישמעאל ברבי יוסי ורבי אלעזר ברבי שמעון היו בעלי בשר, עד כדי כך שאם היו עומדים פנים אל פנים, וכרסם נוגעות זו בזו, היה עובר ביניהם צמד בקר, ואינו נוגע בהם. וכשאמרה להם נוכרית אחת, בניכם אינם שלכם, [שאינכם יכולים להזקק לנשותיכם], לא היו צריכים לענות לה, שנאמר "אל תען כְּסִיל כְּאֹלֶתוֹ פֶּן תִּשָּׂה לוֹ גַם אֶתָּה", ומכל מקום כדי שלא להוציא לעז על בניהם שאינם שלהם, השיבו לה.

י"א שענו לה – שלהן גדול משלנו, [י"מ כרסם של נשותינו גדול משלנו. וי"מ תאות האשה גדולה משל האישה].

וי"א שענו לה – כי כאיש גבורתו [אבר תשמיש].

וי"א שענו לה – אהבה דוחקת את הבשר.

אברו של רבי ישמעאל ברבי יוסי – כחמת בת תשעה קבין.

ושל רבי יוחנן – י"א כחמת בת חמשת קבין.

וי"א כחמת בת שלושת קבין.

ושל רב פפא – כסלים שעושים בהרפניא.

יופיו של רבי יוחנן

אמר **רבי יוחנן**, אני נותרתי משפירי ירושלים, [=שהיו פניהם מזהירות]. והרוצה לראות זוהר כמו שהיה לרבי יוחנן, יביא כוס כסף מיד בעלותו מהאש [של הצורף], שהוא צהוב מהאש, וימלא אותו גרעיני רימונים אדומים, ויקיף את פיו בזר של ורד אדום, ויניחו בין החמה לצל, ויראה את הזוהר היוצא ממנו על פני הארץ.

ואף שהיה פניו זוהרים, לא נמנה עם המנויים להלן, כי היה שונה מהם, בכך שלא היה לו הדרת פנים [=זקן].

יופיו של רב כהנא

שופריה **דרב כהנא** מעין שופריה דרבי אבהו. שופריה **דרבי אבהו** מעין שופריה דיעקב אבינו. שופריה **דיעקב אבינו** מעין שופריה **דאדם הראשון**.

רבי יוחנן יושב בשערי טבילה

רבי יוחנן היה יושב במקום שהיו בנות ישראל עולות מטבילת מצווה, כי אמר, על ידי שיפגשו בי בעלותן מטבילתן, יהיו להם בנים יפי תואר ולומדי תורה כמותי. [ואף על פי שאמרו, שהפוגע באשה כשעולה מטבילת מצווה, אוחזת אותו רוח זנונים, אין זה אלא כשפוגע בה, אבל אם יושב שם בקביעות, לא. א"נ אין זה אלא כשפוגע בה כשעולה ערומה, אבל אחר שהיא לבושה, לא].

וכששאלו אותו אם **אינו חושש מעין הרע**, כשיסתכלו הכל על יופיו, אמר שהוא מזרע יוסף, שאין עין הרע שולטת בהם, [אלא הם שולטים עליה].

כניסת ריש לקיש ללימוד התורה

יום אחד [כשהיה ריש לקיש לסטים], **ראה ריש לקיש את רבי יוחנן בנהר, וקפץ אחריו קפיצה גדולה, אמר לו רבי יוחנן, חילך לאורייתא** [=כוחך יפה לסבול עול תורה]. **אמר לו ריש לקיש, שופרך לנשי** [=יופיך ראוי לנשים]. **אמר לו רבי יוחנן, אם תחזור בך, אתן לך לאשה את אחותי שהיא יפה ממני**. קיבל עליו ריש לקיש עול תורה, ומיד נחלש כוחו [שקבלת עול תורה מתשת כוחו של אדם], ולא היה יכול לקפוץ כבתחילה.

רבי יוחנן לימד את ריש לקיש מקרא ומשנה, עד שנעשה ריש לקיש אדם גדול בתורה. ורבינו תם מפרש, שקודם שהיה ריש לקיש לסטים, כבר למד הרבה תורה, אלא שפרק מעליו עול תורה, ונעשה עם הארץ, ועסק בלסטיות, וכשלמדו רבי יוחנן, החזירו למה שהיה מתחילה.

מיתת ריש לקיש

יום אחד נחלקו רבי יוחנן וריש לקיש, מהי גמר מלאכת כלי מתכות העשויים לחתוך, [שמאז הם ראויים לקבל טומאה כפי שיתבאר בעזה"י בהמשך], **ואמר על כך רבי יוחנן לריש לקיש, לסטים בלסטיותיה ידע**, [=לפי שהיית לסטים אתה בקי באותם כלים שהם כלי לסטים]. **ענה לו, מה הועלת לי**, כשהייתי לסטים קראו לי רבי, שהייתי רבם

וראשם של הלסטים, ועכשיו קוראים לי רבי. ענה לו רבי יוחנן, הועלתי לך שקרבתי אותך תחת כנפי השכינה.

ומאחר שחלשה דעתו של רבי יוחנן על שאמר לו ריש לקיש מה הועלת לי, חלה ריש לקיש ונטה למות, ולא ביקש עליו רבי יוחנן רחמים, אף על פי שאחותו הפצירה בו, שלא תישאר אלמנה ובניה יתומים, ומת ריש לקיש.

מיתת רבי יוחנן

לאחר שמת ריש לקיש, הצטער רבי יוחנן, על שנותר ללא תלמיד חבר המחכים אותו, שכשהיה אומר דבר הלכה, היה ריש לקיש מקשה עליו 24 קושיות, והיה מתרץ לו 24 תירוצים, ומתוך כך היתה ההלכה מתבארת, ועתה לא נמצא מי שיחכים אותו כריש לקיש. שכשהביאו לו את רבי אלעזר בן פדת, לא היה מקשה לו, אלא מביא ראיות לדבריו, ולא היה לו קורת רוח מזה. ומרוב צערו על חסרון ריש לקיש, היה בוכה וצועק עד שנטרפה דעתו, ובקשו עליו החכמים רחמים, ומת.

גמר מלאכת סייף סכין

ופגיון ורומח ומגל לקבלת טומאה

א. בתחילת עשייתם. לדעת רבי יוחנן, משעה שנצרפו בכבשן נגמרה מלאכתם, ומקבלים טומאה. ולדעת ריש לקיש, רק משעה שיצחצחם במים נגמרה מלאכתם, ומקבלים טומאה.

ב. וכשהיו כלים גמורים, והעלו חלודה, ובטלו בכך מלקבל טומאה, חוזרים להיחשב לכלים המקבלים טומאה, משעה שישופו את הסייף, וישחיזו את הסכין.

יסוריו של רבי אלעזר ברבי שמעון

אף על פי שהיה לרבי אלעזר כמה ראיות שצדק בהיותו תופס גנבים [כפי שנתבאר בדף פ"ג], מכל מקום לא סמך על זה, והתפלל שיבואו עליו יסורים לכפרה, שמא חטא ותפס בין הגנבים אחד מן הצדיקים.

תפילתו התקבלה, ובא עליו יסורים של שחין, עד שהיה זב ממנו כל כך דם ומוגלה, שאף אם היו מניחים תחתיו בערב 60 מצעים של לבד, היו מוצאים תחתיו דם ומוגלה מלא 60 גיגיות.

בבקר היתה אשתו מכינה לו 60 מיני מאכל [מתאנים] והיה מתחזק, אבל לא היתה מניחה לו ללכת לבית המדרש, כדי שלא ידחקו אותו החכמים.

ובלילה היה מתפלל שישוּבו עליו היסורים לכפרה, אבל בבקר היה אומר להם שילכו מפני ביטול תורה.

יום אחד שמעה אשתו שהוא מביא את היסורים על עצמו, אמרה לו, מכלה אתה ממון של בית אבא [במאכל וריקבון בגדים], מרדה בו והלכה לבית אביה.

באותו זמן עלו מן הים 60 ספנים, [שבעודם בים עמד עליהם נחשול, והתפללו להינצל בזכותו של רבי אלעזר, וניצלו], והביאו לו 60 עבדים האוחזים 60 ארנקים, והיו עושים לו את 60 מיני המאכל שהיה צריך לרפואתו.

יום אחד שלחה אשתו את בתם לראות מה הוא עושה מאחר שעזבה אותו, ואמר לה, לכי ואמרי לאימך, העושר שלנו גדול משלהם, שנאמר על התורה, "היתה כאניות סוחר ממרחק תביא לחמה".

רבי אלעזר מטהר נשים לבעליהן

באותו יום שלא עכבה אותו אשתו מלילך לבית המדרש, הלך, והביאו לפניו 60 מראות דם של נשים, וטיהר את כולם, [על ידי שהיה בקי מה הם המראות הטמאים, ומה הם המראות הטהורים, שאין אלא חמש מראות דם טמאים], וכשהיו החכמים מרננים אחריו, האם תעלה על דעתך שאין בכל המראות הללו אפילו ספק אחד, אמר להם, אם האמת איתי, יתעברו כל הנשים הללו הלילה הזה, וילדו זכרים, ואם טעיתי, תהא נקיבה אחת ביניהם, וילדו כל הנשים בנים זכרים, ונקראו אלעזר על שמו.

אמר על זה רבי, כמה פריה ורביה ביטלה רשעה זו מישראל. י"מ שאמר זאת על מלכות הרשעה, שמינתה אותו לתפוס גנבים, ולא בא תמיד לבית המדרש לראות דם הנשים. וי"מ שאמר זאת על אשתו, שעכבה אותו מלבוא לבית המדרש.

מיתתו של רבי אלעזר ברבי שמעון

כשעמד רבי אלעזר ברבי שמעון למות, אמר לאשתו, יודע אני בחכמים שכועסים עלי, על שנלקחים גנבים על ידי, והיו להם קרובים,

כשעמד רבי אלעזר ברבי שמעון למות, אמר לאשתו, יודע אני בחכמים שכועסים עלי, על שנלקחים גנבים על ידי, והיו להם קרובים,

ומחמת כן לא יתעסקו עמי כראוי, לכן אל תפרסמי את מותי, אלא השכיבני בעלייתי, ואל תפחדי ממני.

ובין 18 שנה ל-22 שנה היה שוכב בעלייתו, וכל אותו הזמן לא הסריח גופו, אלא היה גופו כבחייו, עד שאם היתה נתלשת ממנו שיערה, היה יוצא ממנו דם. וכשהיו באים שנים לדין לפניו, היו אומרים את טענותיהם בפתח, והיה הקול יוצא מהעליה, איש פלוני אתה זכאי, איש פלוני אתה חייב.

פעם אחת ראתה אשתו, שתולעת יוצאת מאזנו, וחששה שמא יתחיל להסריח, התגלה לה בחלום, ואמר לה, שאין לה לחוש, כי התולעת הזו אינה מחמת שמתחיל להרקיב, אלא משום שנענש, על שפעם אחת שמע שמבזים תלמיד חכם, ולא מחה כפי שהיה צריך.

קבורתו של רבי אלעזר ברבי שמעון

י"א שהדבר שגרם שיקברו אותו היה, שפעם אחת היתה מריבה בין אשתו לבין שכנתה, ואמרה לו השכנה, תהא כבעלה, שלא ניתן לקבורה, ואמרו החכמים, אם נודע לבריות שאינו חי, ולא נקבר, אין זה כבודו, ויש לקבור אותו.

וי"א שהדבר שגרם שיביאו אותו לקבורה היה רבי שמעון אביו, שבא לחכמים בחלום, ואמר להם, פרידה [=גזלה] אחת יש לי ביניכם, ואין אתם רוצים להביאה אצלי.

הלכו החכמים להתעסק בקבורתו, ולא הניחו להם בני מקום הנקרא עכבריא, [שהיה סמוך למקומו], משום שכל השנים שהיה בעלייתו, לא נכנסה חיה רעה לעירם.

יום אחד כשהיה ערב יום כיפור והיו טרודים בני עכבריא, שלחו החכמים את בני בירי, ונטלו את מיטתו, והביאוה למערת הקבורה של רבי שמעון. מצאו נחש [נקיבה] שהיתה מקיפה את המערה, [כעין גלגל וזנבה אצל פיה], אמרו לה פתחי פיך, [הרחיבי זנבך מעל פיך ליתן מקום להכנס], ויכנס בן אצל אביו.

יום אחד כשהיה ערב יום כיפור והיו טרודים בני עכבריא, שלחו החכמים את בני בירי, ונטלו את מיטתו, והביאוה למערת הקבורה של רבי שמעון. מצאו נחש [נקיבה] שהיתה מקיפה את המערה, [כעין גלגל וזנבה אצל פיה], אמרו לה פתחי פיך, [הרחיבי זנבך מעל פיך ליתן מקום להכנס], ויכנס בן אצל אביו.

יום אחד כשהיה ערב יום כיפור והיו טרודים בני עכבריא, שלחו החכמים את בני בירי, ונטלו את מיטתו, והביאוה למערת הקבורה של רבי שמעון. מצאו נחש [נקיבה] שהיתה מקיפה את המערה, [כעין גלגל וזנבה אצל פיה], אמרו לה פתחי פיך, [הרחיבי זנבך מעל פיך ליתן מקום להכנס], ויכנס בן אצל אביו.

יום אחד כשהיה ערב יום כיפור והיו טרודים בני עכבריא, שלחו החכמים את בני בירי, ונטלו את מיטתו, והביאוה למערת הקבורה של רבי שמעון. מצאו נחש [נקיבה] שהיתה מקיפה את המערה, [כעין גלגל וזנבה אצל פיה], אמרו לה פתחי פיך, [הרחיבי זנבך מעל פיך ליתן מקום להכנס], ויכנס בן אצל אביו.

יום אחד כשהיה ערב יום כיפור והיו טרודים בני עכבריא, שלחו החכמים את בני בירי, ונטלו את מיטתו, והביאוה למערת הקבורה של רבי שמעון. מצאו נחש [נקיבה] שהיתה מקיפה את המערה, [כעין גלגל וזנבה אצל פיה], אמרו לה פתחי פיך, [הרחיבי זנבך מעל פיך ליתן מקום להכנס], ויכנס בן אצל אביו.

יום אחד כשהיה ערב יום כיפור והיו טרודים בני עכבריא, שלחו החכמים את בני בירי, ונטלו את מיטתו, והביאוה למערת הקבורה של רבי שמעון. מצאו נחש [נקיבה] שהיתה מקיפה את המערה, [כעין גלגל וזנבה אצל פיה], אמרו לה פתחי פיך, [הרחיבי זנבך מעל פיך ליתן מקום להכנס], ויכנס בן אצל אביו.

יום אחד כשהיה ערב יום כיפור והיו טרודים בני עכבריא, שלחו החכמים את בני בירי, ונטלו את מיטתו, והביאוה למערת הקבורה של רבי שמעון. מצאו נחש [נקיבה] שהיתה מקיפה את המערה, [כעין גלגל וזנבה אצל פיה], אמרו לה פתחי פיך, [הרחיבי זנבך מעל פיך ליתן מקום להכנס], ויכנס בן אצל אביו.

יום אחד כשהיה ערב יום כיפור והיו טרודים בני עכבריא, שלחו החכמים את בני בירי, ונטלו את מיטתו, והביאוה למערת הקבורה של רבי שמעון. מצאו נחש [נקיבה] שהיתה מקיפה את המערה, [כעין גלגל וזנבה אצל פיה], אמרו לה פתחי פיך, [הרחיבי זנבך מעל פיך ליתן מקום להכנס], ויכנס בן אצל אביו.

יום אחד כשהיה ערב יום כיפור והיו טרודים בני עכבריא, שלחו החכמים את בני בירי, ונטלו את מיטתו, והביאוה למערת הקבורה של רבי שמעון. מצאו נחש [נקיבה] שהיתה מקיפה את המערה, [כעין גלגל וזנבה אצל פיה], אמרו לה פתחי פיך, [הרחיבי זנבך מעל פיך ליתן מקום להכנס], ויכנס בן אצל אביו.

יום אחד כשהיה ערב יום כיפור והיו טרודים בני עכבריא, שלחו החכמים את בני בירי, ונטלו את מיטתו, והביאוה למערת הקבורה של רבי שמעון. מצאו נחש [נקיבה] שהיתה מקיפה את המערה, [כעין גלגל וזנבה אצל פיה], אמרו לה פתחי פיך, [הרחיבי זנבך מעל פיך ליתן מקום להכנס], ויכנס בן אצל אביו.

יום אחד כשהיה ערב יום כיפור והיו טרודים בני עכבריא, שלחו החכמים את בני בירי, ונטלו את מיטתו, והביאוה למערת הקבורה של רבי שמעון. מצאו נחש [נקיבה] שהיתה מקיפה את המערה, [כעין גלגל וזנבה אצל פיה], אמרו לה פתחי פיך, [הרחיבי זנבך מעל פיך ליתן מקום להכנס], ויכנס בן אצל אביו.

יום אחד כשהיה ערב יום כיפור והיו טרודים בני עכבריא, שלחו החכמים את בני בירי, ונטלו את מיטתו, והביאוה למערת הקבורה של רבי שמעון. מצאו נחש [נקיבה] שהיתה מקיפה את המערה, [כעין גלגל וזנבה אצל פיה], אמרו לה פתחי פיך, [הרחיבי זנבך מעל פיך ליתן מקום להכנס], ויכנס בן אצל אביו.

יום אחד כשהיה ערב יום כיפור והיו טרודים בני עכבריא, שלחו החכמים את בני בירי, ונטלו את מיטתו, והביאוה למערת הקבורה של רבי שמעון. מצאו נחש [נקיבה] שהיתה מקיפה את המערה, [כעין גלגל וזנבה אצל פיה], אמרו לה פתחי פיך, [הרחיבי זנבך מעל פיך ליתן מקום להכנס], ויכנס בן אצל אביו.

יום אחד כשהיה ערב יום כיפור והיו טרודים בני עכבריא, שלחו החכמים את בני בירי, ונטלו את מיטתו, והביאוה למערת הקבורה של רבי שמעון. מצאו נחש [נקיבה] שהיתה מקיפה את המערה, [כעין גלגל וזנבה אצל פיה], אמרו לה פתחי פיך, [הרחיבי זנבך מעל פיך ליתן מקום להכנס], ויכנס בן אצל אביו.

ניתן לקרוא את האותיות המודגשות בלבד כסיכום קצר של הדף
[לרכישת ספרי בקיצור באתר אמזון](#)
להצטרף לקבוצת וואצאפ לקבלת הקבצים מידי יום לחצו על [הקישור הבא](#)
להצטרף לקבוצת טלגרם לקבלת הקבצים מידי יום לחצו על [הקישור הבא](#)